

PROFIL MĚSTA ČESKÝ BROD

Základní identifikační údaje o městě a území

Český Brod se nachází ve Středočeském kraji v okrese Kolín a leží na hlavní železniční trati Praha – Pardubice. Český Brod je centrem převážně zemědělského regionu a po zrušení okresních úřadů vykonává činnost obce s rozšířenou působností pro 24 obcí na rozloze 18.431 ha s celkovým počtem 17.306 obyvatel.

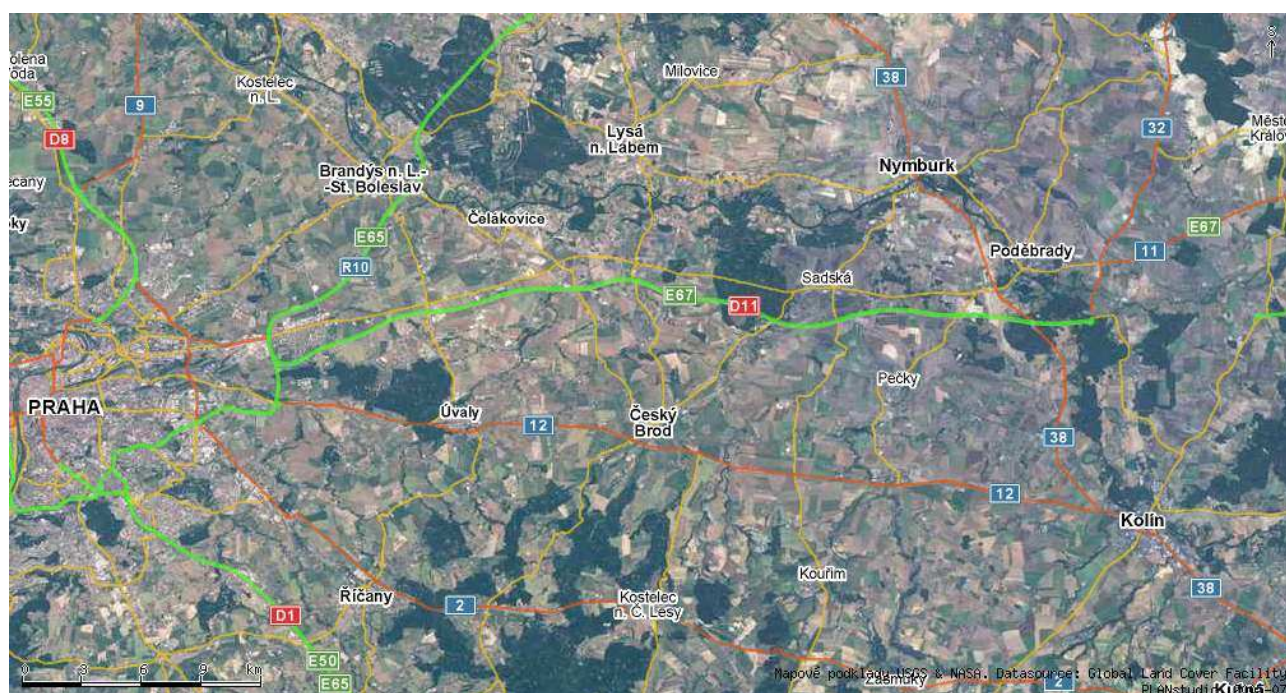

Počet obyvatel k 1. 1. 2007 – 6 676 obyvatel, druhé největší město kolínského okresu
Město patří do regionu soudržnosti NUTS II Střední Čechy, který je totožný se Středočeským krajem.

Rozloha: 1971 ha

Nadmořská výška 215 až 256 m.n.m

Katastrální území: Český Brod, Štolmíř a Liblice

Geografie a přírodní podmínky, chráněná území, přírodní památky

Český Brod leží na ploché Českobrodské tabuli v členité Bylanské pahorkatině v povodí středního toku Šembery na permokarbonských jílovcích, prachovcích a pískovcích s denudačními zbytky cenomanských pískovců a slepenců, tvořící erozně denudační reliéf převážně staropleistocenních plošiných zarovnaných povrchů a strukturně denudačních plošin, stupňovitě klesajících od J k S. V okolí obce Liblice vznikla malá erozní kotlina s nízkými říčními terasami. Povrch Bylanské pahorkatiny je z velké části krytý sprašemi. Zeměpisné souřadnice udávají polohu města takto: 50°4'27.13"N, 14°51'38.92"E. Z klimatického hlediska je území charakterizováno velmi teplým, přitom však jen mírně suchým podnebím s průměrnou roční teplotou až 9°C a srážkami 560 mm a více. Půdy jsou rozrůzněné podle podkladu, na spraších převládají černozemě, přecházející směrem k jihu na degradované černozemě a sprašové hnědozemě. Na plošinách vystupují půdy ilimerizované a v členitějším a výše položeném terénu hnědé půdy středně nasycené. Široký pás plošin v okolí Českého Brodu je od pravěku odlesněn, pouze na mezích a údolních hranách je místy zachována xerothermní vegetace. V krajině převládá zemědělsko-lesnické využití s poměrně hustou sídelní sítí. Pro celé území je typický vysoký počet přírodních a kulturních pamětihodností s dosud malým či žádným využitím.

Historie

Český Brod je staré gotické město, které založil pravděpodobně pražský biskup Jan I. ve 12. století na jedné z nejdůležitějších zemských stezek - trstenické, která spojovala Prahu s jižní a východní Evropou, jako trhovou osadu. Po polovině 13. století povýšil pražský biskup Jan III. z Dražic místní trhovou osadu na město Biskupský Brod (Broda Episcopalis). Díky obchodnímu a cestovnímu ruchu a rozsáhlému zemědělskému zázemí se Biskupský Brod stal velmi brzy důležitým obchodním, tržním a ubytovacím střediskem. Počátkem 14. století se již užívá pozměněné místní jméno Český Brod (Broda Bohemicalis), aby se tak rozlišilo od Německého Brodu, který ležel na stejné obchodní stezce - trstenické. Českobrodští měšťané si již před rokem 1402 vystavěli radnici, podle tehdejšího zvyku uprostřed náměstí. Po rozpadu českobrodského arcibiskupského distriktu (obvodu) a po dalších dějinných událostech bylo město obsazeno císařem Zikmundem. V roce 1421 město dobyli Pražané a jejich husitské spojenci a tak byl Český Brod dočasně začleněn do svazu sirotčích měst. Nedlouho po bitvě u nedalekých Lipan uzavřeli představitelé města s panskou koalicí příměří a při vyjednávání s císařem Zikmundem dosáhli potvrzení revolučních svobod a posléze 4. února 1437 císař povýšil Český Brod na svobodné královské město a udělil městu městský znak. Podle dnešních znalostí historie a jejího hodnocení projevíli českobrodští v té době dostatek rozvahy a svým rozhodnutím započali cestu k rozvoji a prosperitě svého města. V roce 1850 se stal Český Brod sídlem okresního soudu a roku 1868 se sem přistěhovalo také okresní hejtmanství. V roce 1960 orgány státní moci zrušily českobrodský okres a připojily jej k okresu Kolín.

Urbanistická koncepce a řešení města, historické jádro, památková zóna, památky ve městě

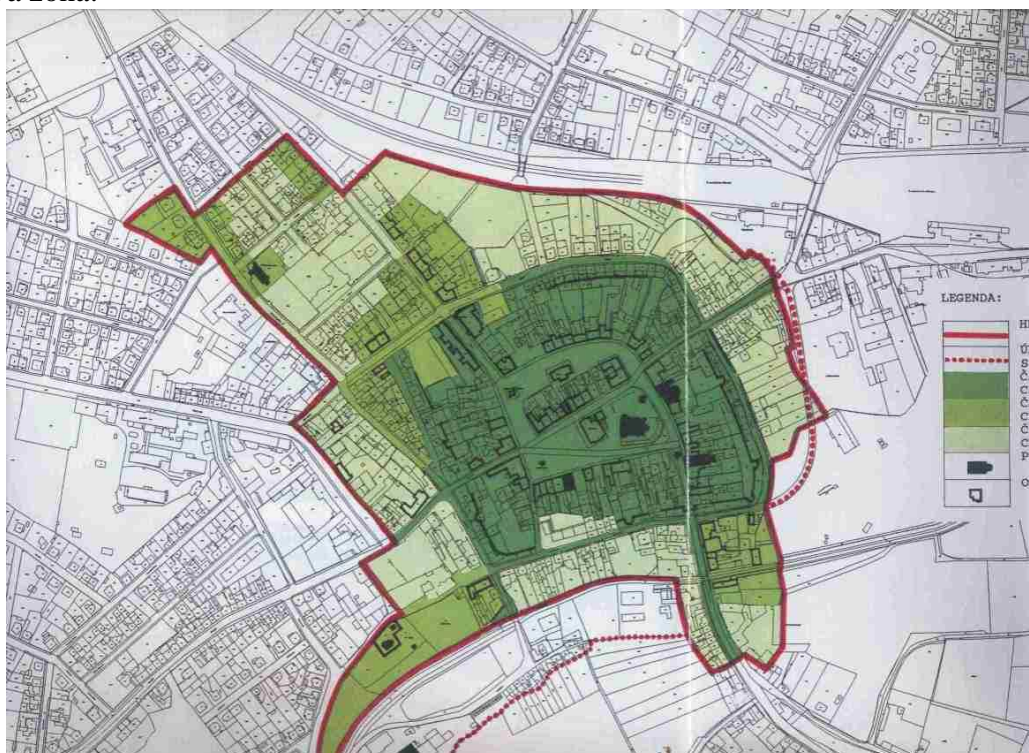
Český Brod je městem od roku 1437. Historické založení na šachovnicovém půdorysu s členitým prostorem náměstí, jedinečně dochované zbytky hradebního systému, zajímavé stavby novorenezanční, secesní a funkcionalistické, vyhlášená památková zóna. Tyto jevy vytvářejí charakter zástavby města, jehož rozvoj byl významně ovlivněn situováním trasy železnice. Historické jádro je dobře patrné ze zbytků hradeb. Původní zástavba se pro četné požáry a drancování téměř nedochovala. Formou a typologií zástavby sídla je možno rozlišit ryze městské formy kompaktního zastavění v prostoru jádra Českého Brodu, prostory novodobějšího zastavění typu zahradního města (zvláště severozápadní a západní venkovskou zástavbu Štolmíř, centrální a jižní část Liblic). V poslední době byl organismus města zasažen i formou novodobé sídlištní zástavby (jihozápadní okraj).

Dnešní správní území vzniklo srůstem tří sídel, z nichž část Štolmíř zůstává trvale oddělena od souvisle zastavěného území ostatních dvou (Č. Brod, Liblice). Jádro města je vyhrazeno vyšší občanské vybavenosti, zařízením komerčního i nekomerčního charakteru a bydlení. K této centrální

zóně přiléhá jižně od tratě ČD ze severu, západu a jihu území s převládající obytnou funkcí, převážně charakteru zahradního města. V tomto území je soustředěna značná část územních rezerv pro příští obytnou zástavbu. Poněkud odlišný charakter má smíšená funkční zóna severně od trati ČD. Zástavba vilové čtvrti zde prorůstá pozemky výrobních závodů (Stavokonstrukce, Karma) a na východě podél trati přechází v čistou výrobní a skladovou zónu. Východně od městského jádra Č. Brodu směrem k Liblicím se rozkládá zóna výroby, skladů a drobných řemesel, která přiléhá k centru města v prostoru ulice Jana Kouly. Zóny Liblic je možné rozdělit v zásadě na dvě části, přičemž severnímu původnímu jádru sídla je přisouzena převládající obytná funkce městského charakteru (zahradní město), kdežto část jižní zóny je možné využít i pro obytnou zónu venkovského charakteru. Prostor mezi tokem Šembery a železnicí tvoří výrobní a obslužnou zónu, která může výhledově dosáhnout až k areálu ČOV. Štolmíř je územně oddělenou částí Českého Brodu a zachovává si svůj charakter venkovské obytné zóny.

Památková zóna v Českém Brodě byla vyhlášena dne 26.9.1990. Mezi nejstarší dochované stavební památky patří románské stavby z 12. století Kostelík sv. Gotharda (dnešní sakristie) a objekty původní celnice. Český Brod byl povýšen na královské město v roce 1437 císařem Zikmundem. Z té doby pochází i městské opevnění. Pohusitská doba zanechala ve městě řadu pozdně gotických městských domů, které byly v průběhu věků přestavovány. Stavební úpravy však nezasáhly výrazněji do urbanistické struktury města, která se formovala již od druhé poloviny 13. století. Ojedinelá je zejména regulace zástavby severovýchodního okraje Husova náměstí ve tvaru oblouku. Hlavní hodnota města spočívá proto v dochované historické struktuře jádra a zbytcích fortifikačního systému. Hlavní dominantou města je volně na náměstí stojící kostel sv. Gotharda (gotický) se samostatně stojící zvonicí. Mezi vzácné stavební památky města je třeba zahrnout i českobrodské podzemí. Zachovala se řada původních gotických sklepů městských domů včetně spojovacích chodeb pod náměstím. Významné památkové objekty města: areál kostela sv. Gotharda (kostel sv. Gotharda, zvonice), areál kostela Nejsvětější Trojice (kostel Nejsvětější Trojice, zvonice, ohradní zeď), soubor městské fortifikace (předbraní Kouřimské brány, hradební zeď s baštami, zbytky příkopu), dům č.p. 46, masné krámy, sousoší sv. Rodiny, pomník Mistra Jana Husa, Podlipanské muzeum, č.p. 761 hodnotná secesní architektura (arch. A. Balšánek), radnice s gotickým jádrem s klenutými sklepy a přízemím, bývalý gotický kostel sv. Maří Magdalény s výraznou pozdně barokní přestavbou.

Památková zóna:

Demografické údaje:

Tab 1. - počet obyvatel v Českém Brodě a obcích spádového území

Název obce	počet obyvatel k 1.1.2007		
	celkem	muži	ženy
Břežany II	529	260	269
Český Brod	6 676	3 264	3 412
Doubravčice	310	154	156
Hradešín	227	106	121
Chrást'any	627	306	321
Klučov	846	428	418
Krupá	334	172	162
Kšely	227	111	116
Masojedy	83	39	44
Mrzky	140	72	68
Poříčany	1 234	634	600
Přehvozdí	200	93	107
Přistoupim	413	194	219
Přišimasy	582	293	289
Rostoklaty	429	211	218
Tismice	386	186	200
Tuchoraz	356	179	177
Tuklaty	665	326	339
Vitice	1 012	506	506
Vrátkov	233	122	111
Bříství	320	156	164
Černíky	97	41	56
Kounice	1 048	493	555
Vykáň	332	167	165
Celkem	17 306	8 513	8 793

Počet obyvatel v Českém Brodě nezaznamenává žádné velké změny a pohybuje se pod hranicí sedmi tisíc.

Tab. 2. - sociální struktura

ekonomicky aktivní celkem	3574	54 %
z toho:		
zaměstnaní obyvatelé	3057	
pracující důchodci	161	
ženy na mateřské dovolené	56	
ekonomický neaktivní celkem	3040	46%
z toho:		
nepracující důchodci	1413	
ostatní s vlastním zdrojem obživy	125	
žáci, studenti, učni	1094	
osoby v domácnosti	38	
ostatní závislé osoby	370	
osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou	56	

Tab. 3. - míra nezaměstnanosti

K 31. 12. 2006	6, 57%
k 31. 12. 2005	8, 21%
k 31. 12. 2004	8, 42%
k 31. 12. 2003	8, 59%

Tab 4. - věková struktura

počet obyvatel ve věku 0-2 roky	149
počet obyvatel ve věku 3-4 roky	115
počet obyvatel ve věku 5-9 let	328
počet obyvatel ve věku 10-19 let	856
počet obyvatel ve věku 20-29 let	1125
počet obyvatel ve věku 30-39 let	898
počet obyvatel ve věku 40-49 let	932
počet obyvatel ve věku 50-59 let	965
počet obyvatel ve věku 60-69 let	572
počet obyvatel ve věku 70-79 let	523
počet obyvatel ve věku 80-84 let	100
počet obyvatel ve věku 85 +	105
průměrný věk	39,6

Tab. 5. - vzdělanostní struktura:

obyvatelstvo bez vzdělání	31
obyvatelstvo se základním a neukončeným základním vzděláním	1191
obyvatelstvo vyučené a se střední odbornou bez maturity	2164
obyvatelstvo s úplným středním vzděláním s maturitou	1485
obyvatelstvo s vyšším odborným a nástavbovým vzděláním	197
obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním	512
obyvatelstvo s nezjištěným vzděláním	67

Tab. 6. - národnostní struktura:

Česká	6439
moravská	11
slovenská	69
Romská	1
Polská	6
německá	5
Ruská	7
ukrajinská	13
vietnamská	14
Ostatní	29
nezjištěna	76

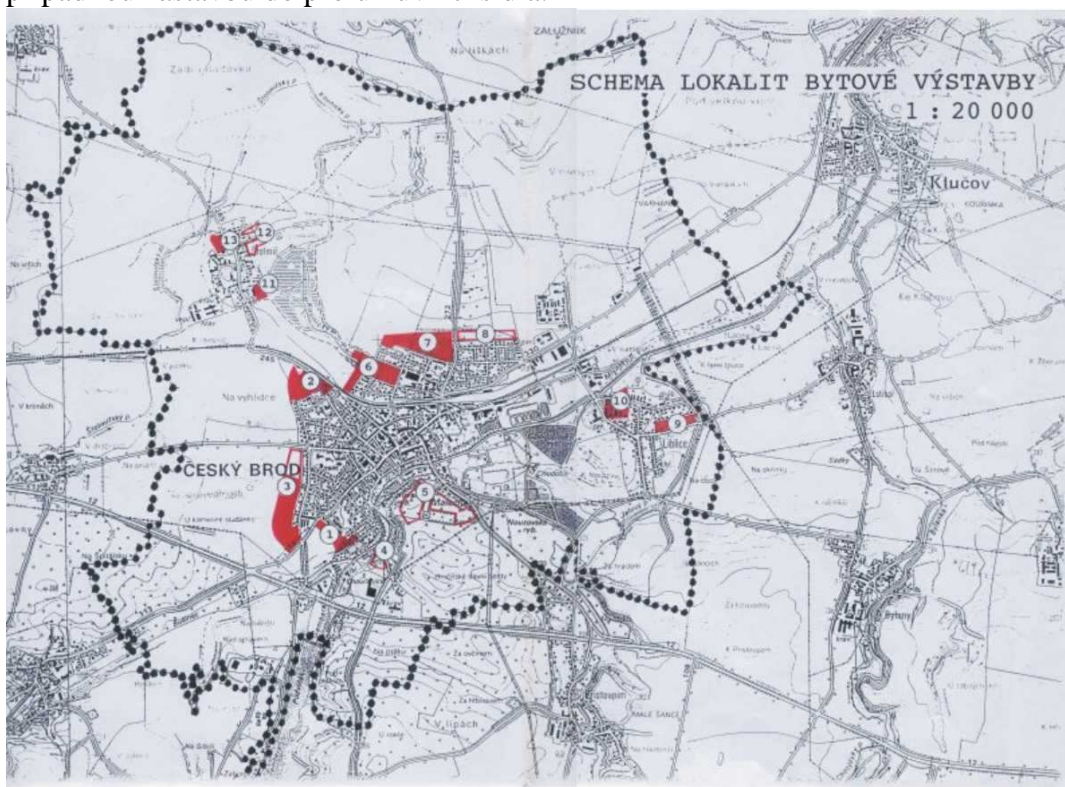
Tab. 7. - složení domácností

domy celkem	1 532
z toho trvale obydlených	1376
z toho rodinné domy	1209
byty celkem	2743
z toho trvale obydlené	2461
cenzovní domácnosti	2778
z toho úplné	1539
domácnosti jednotlivců	838

Dle pohybu obyvatelstva v roce 2005 se v Českém Brodě narodilo 85 dětí a zemřelo 89 lidí, to znamená přirozený úbytek 4 osob. Přistěhovalo se 169 a odstěhovalo 151 osob a tak přírůstek stěhování je +18 a celkový přírůstek +14 osob. Za tento rok se uskutečnilo 54 sňatků a rozvedlo se 19 manželství.

Bytová situace:

Rozvojové plochy pro bydlení: V Českém Brodě jsou dle územního plánu následující lokality pro rozvoj bydlení: Lokalita jihozápad – ul. 28. října byla volena záměrně v sousedství stávajícího sídliště, aby vytvořila okraj městské zástavby vzhledem k příměstské zemědělské krajině. Na výměře cca 1,8 ha se předpokládá výstavba omezeného počtu cca 16 rodinných domků a dvou činžovních vil. Na lokalitě západ - Žitomiřská o výměře cca 5 ha při výpadovce na Štolmíř za areálem základní školy předpokládáme doplnění obytné zástavby o asi 53 rodinných domů. Lokalita západ - Tismická zahrnuje západní okraj zastavěného území od Palackého až po Žižkovu ulici. Celkem je zde možné lokalizovat 55 až 65 RD. Na lokalitě jih - Tuchorazská na pozemcích v sousedství skladu UNIKOM bude možné realizovat asi 20 RD. Lokalita jih - Malechov mezi hřbitovem a srázem Malechovské skály s vyhlídkou na město o výměře cca 8,0 ha umožňuje situování asi 80 rodinných domků. Lokalita Sportovní - V Lukách zahrnuje plochy bývalé manipulační skládky závodu Stavokonstrukce a další pozemky na severozápadním okraji zastavěného území sídla a je možné sem situovat cca 38 RD. Lokalita sever - Malý vrch od západního okraje zástavby, od ulic Pod Hájem a Kounická ke Zborovské ulici přes Malý vrch je třetí největší navrženou lokalitou pro soustředěnou obytnou výstavbu a předpokládá parcelaci pro cca 65 rodinných domů a v prostoru malého vrchu na terénní dominantě situování max. čtyř činžovních vil, z nichž dvě byly již vybudovány. Lokalita sever - Velký vrch zahrnuje pozemky mezi severním okrajem zastavěného území a ochranným pásmem trasy VN. Prostory umožňují zasednutí asi 16 rodinných domů. Lokalita Liblice - východ při výjezdu na Lstiboř o výměře cca 2,0 ha předpokládá výstavbu charakteru zahradního města, na této lokalitě zbývá zastavit několik málo domů. Lokalita Liblice - západ zahrnuje s současností realizovanou novou výstavbu na pozemcích areálu bývalé zemědělského statku školy. Štolmíř - V Lukách na jihovýchodním okraji obce o výměře cca 0,6 ha má kapacitu zbývajících jednotek rodinných domů. V případě další potřeby výstavby nových bytů bude možné využít pozemky v sousedství hřiště a podél cesty k obecnímu hřbitovu na lokalitě Štolmíř - severovýchod o kapacitě cca 8 až 13 RD. Na pozemcích v lokalitě Štolmíř - severozápad mezi severozápadním okrajem zástavby a ochranným pásmem VVTL plynovodu je možné situovat 11 rodinných domků. V prolukách zástavby městského jádra je možné ojediněle počítat s další realizací bytů formou dostaveb a nástaveb. Štolmíř má značné územní rezervy v rámci zastavěného území sídla, proto se doporučuje přednostně situovat případnou zástavbu do proluk uvnitř sídla.

Tab. 8 - domovní a bytový fond

Domy úhrnem	1532
z toho	
obydlené domy	1376
z toho:	
rodinné domy	1208
Bytové domy	132
neobydlené domy	156
byty úhrnem	2743
z toho:	
obydlené byty	2461
z toho	
rodinné domy	1401
bytové domy	1004
byty neobydlené v obydlých domech	116
byty neobydlené v neobydlých domech	166

Vzdělání a výzkum

V Českém Brodě se nacházejí tři mateřské školy (jedna v centru, jedna v parku a jedna v Liblicích) a dvě základní školy (1. – 9. ročník). Pro střední vzdělání může obec nabídnout gymnázium a střední odbornou školu, ta se nachází 1 km od centra v Liblicích. Dále dvě speciální školy, z nichž jedna je nově vybudována a má svoji vlastní tělocvičnu. Pro děti, které jsou nadané a také mají hodně volného času, nabízí Český Brod, základní uměleckou školu.

Zdravotnictví

Ve městě je nemocnice s poliklinikou, jedna léčebna pro dlouhodobě nemocné, dvě samostatné ordinace praktického lékaře pro dospělé, tři samostatné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost, pět samostatných ordinací praktického lékaře – stomatologa, tři samostatné ordinace praktického lékaře – gynekologa, osm samostatných ordinací lékaře specialisty, čtyři detašované pracoviště samostatné ordinace lékaře specialisty, tři ostatní samostatná zařízení, jedno detašované pracoviště ostatního samostatného zařízení, tři lékárenská zařízení, jedno detašované pracoviště střediska záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci.

Sociální péče:

V Českém Brodě se nachází jeden domov pro seniory a jeden ústav sociální péče pro mladé. Nejbližší dětský domov se nachází 30 km od Českého Brodu v obci Sázava. Blízkým dětským domovem je také DD Milovice a Kojenecký ústav Kolín. Ve městě je k dispozici pečovatelská služba, mateřské centrum Kostička, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Klub Zvonice. Ve městě také provádí občanské sdružení Prostor protidrogovou prevenci a terénní program.

Sport

Mezi nejvýznamnější patří fotbalový klub SK Český Brod, který hraje divizi C na fotbalovém stadionu Na Kutilce. V tomto areálu se nachází také atletický stadion sloužící pro oddíl atletiky TJ Slavoj a zdevastované koupaliště, které letos získalo města do svého majetku. V blízkosti jsou také tenisové kurty a zdejší tenisový oddíl patří ke špičce v kraji. Nejúspěšnějším oddílem v současnosti je nohejbalový klub TJ Slavoj Český Brod, který získal pět let po sobě titul mistrů České republiky v ženské kategorii a několik hráček je členkami reprezentace České republiky. Ke své činnosti využívá hřiště ve Wolkerově ulici a sportovní hale. Ve sportovní hale působí také následující oddíly: basketbalu, volejbalu, asociace sportu pro všechny a v dopoledních hodinách ji využívají českobrodské školy. V historické sokolovně z roku 1884 cvičí TJ Sokol Český Brod v oddílech všestrannost rodičů a dětí, předškolního žactva, mladšího a staršího žactva, žena a seniorů kondiční cvičení, Pilates, zdravotní cvičení a dále v oddílech aerobiku, gymnastiky, florbalu, společenského

tance, karate, šachů a turistiky. V Liblicích na místním fotbalovém hřišti hraje TJ Sokol nižší soutěže. Ve Štolmíř formálně existuje TJ Rapid, ale v poslední době nevyvíjí činnost a i hřiště v této části města chátrá. Pro neorganizovaný sport lze využít hřiště u ZŠ Žitomířská nebo volejbalový kurt v parku na „Škvárovně“, nebo basketbalové hřiště na sídlišti.

Rekreace a relaxace

Město nemá mnoho zařízení s možností rekreace, proto se dá předpokládat postupné vytvoření a odkrytí nových atraktivit pro turistický ruch. Pozor – jedná se o Profil města, v následujícím textu jsou již stanovovány cíle; je potřeba zůstat u konstatování, co existuje, cíle budou stanoveny ve Strategickém plánu. Původní gotické členité a sálové sklepy propojené pod centrální částí města chodbami mohou vytvořit z města atraktivní cíl návštěv. Současně by bylo žádoucí připravit nabídkové trasy okolím (případně ve spolupráci se sousedními sídly) propojení s Černokosteleckem, Jevanskem - pro pěší turistiku, cykloturistiku nebo jezdeckví. Také koupaliště by mohlo sloužit krátkodobé rekreaci místních obyvatel v případě jeho rekonstrukce. Koupaliště se však následnou investiční činností dostalo do prostorové tísně a prakticky postrádá louky pro slunění. Rekreaci a relaxaci obyvatel města slouží městská parková a veřejná zeleň hlavně podél toku Šembery. Velký potenciál se nachází v prostoru Nouzovských rybníků a podobně by místním občanům sloužila jistě i síť turistických cest a cykloturistických tras po okolí, hlavně s napojením na 7 km vzdálené **Dolánky** známé svými lesy a také zajímavou historií. Nyní nalezneme v Dolánkách krásné lesní údolí šumavského rázu. Ubytování může nabídnout Kemp U Podviničního rybníka, který je vzdálen pouze 2 km od Českého Brodu a nabízí možnost ubytování v chatkách či ve stanu a koupání přímo v areálu kempu v rybníce. V samotném městě mohou návštěvníci využít hotel Apeyron a penzion U kostela.

Kultura a společenský život

V Českém Brodě působí společnost VOX Bohemica, její dětský pěvecký sbor a komorní orchestr prezentuje klasickou hudbu ve městě i širokém okolí. V Českém Brodě je funkční městská knihovna i kino Svět. V budově kina Městské kulturní a informační centrum pořádá i různá představení jako jsou různé recitály, hudební vystoupení či talkshow. V Českém Brodě funguje také od dubna do září Podlipanské muzeum jako pobočka Regionálního muzea v Kolíně, kde je stálá expozice k bitvě u Lipan a další kulturní akce a výstavy dle aktuální nabídky. Do loňského roku byl začátkem července v Českém Brodě rockový festival Rock for People, kde bylo okolo 15 000 fanoušků, což byla pro město velká událost. V zimě pořádají rybáři, myslivci a sokolové plesy v místní sokolovně, která je umístěna v centru města a také se zde konají různé zábavy jako například mikulášská, basketbalová, posvícenská. Od září do prosince probíhají každým rokem taneční kurzy, které se konají také v sokolovně. Začátkem května se do Českého Brodu každým rokem sjíždějí vlastníci veteránů a jezdí se Českobrodský okruh, jímž bylo navázáno na tradici závodů z první republiky. Tradičními akcemi jsou pak červnový Pochod pohádkovým lesem, podzimní dálkový pochod Českobrodská padesátka či samozřejmě tradiční posvícení. Aktivními spolky na poli kulturního a společenského života jsou skautský oddíl Český Brod, občanské sdružení Leccos, občanské sdružení Magráta či rybáři.

Círky a náboženství

Ve městě je Římskokatolická farnost a Farní sbor Českobratrské církve evangelické

Tab. 9 - podíl obyvatelstva s vyznáním a bez vyznání

obyvatelstvo s náboženským vyznáním	1497
z toho:	
církev římskokatolická	1161
církev československá husitská	46
českobratrská církev evangelická	114
pravoslavná církev v čs. zemích	5

náboženský spolek Svědci Jehovovi	18
církev adventistů sedmého nebe	1
starokatolická církev v ČR	1
Ostatní	151
obyvatelstvo bez vyznání	4580
obyvatelstvo s nezjištěným vyznáním	593

Ekonomika, ekonomický rozvoj, struktura ekonomických subjektů

Tab. 10 - průměrné příjmy v okrese Kolín:

v roce 2005	18. 334 Kč
v roce 2004	17. 320 Kč
v roce 2003	15. 998 Kč

Tab. 11 - podniky a podnikání:

Počet podnikatelských subjektů celkem	1653
z toho	
zemědělství, lesnictví, rybolov	51
Průmysl	247
Stavebnictví	239
doprava a spoje	61
Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství	519
ostatní obchodní služby	321
Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění	1
školství a zdravotnictví	75
ostatní veřejné a sociální služby	139
státní organizace	17
akciové společnosti	4
obchodní společnosti	103
Družstevní organizace	4
podnikatelé – fyzické osoby	1233
Samostatně hospodařící rolníci	40
svobodná povolání	84
ostatní právní formy	167

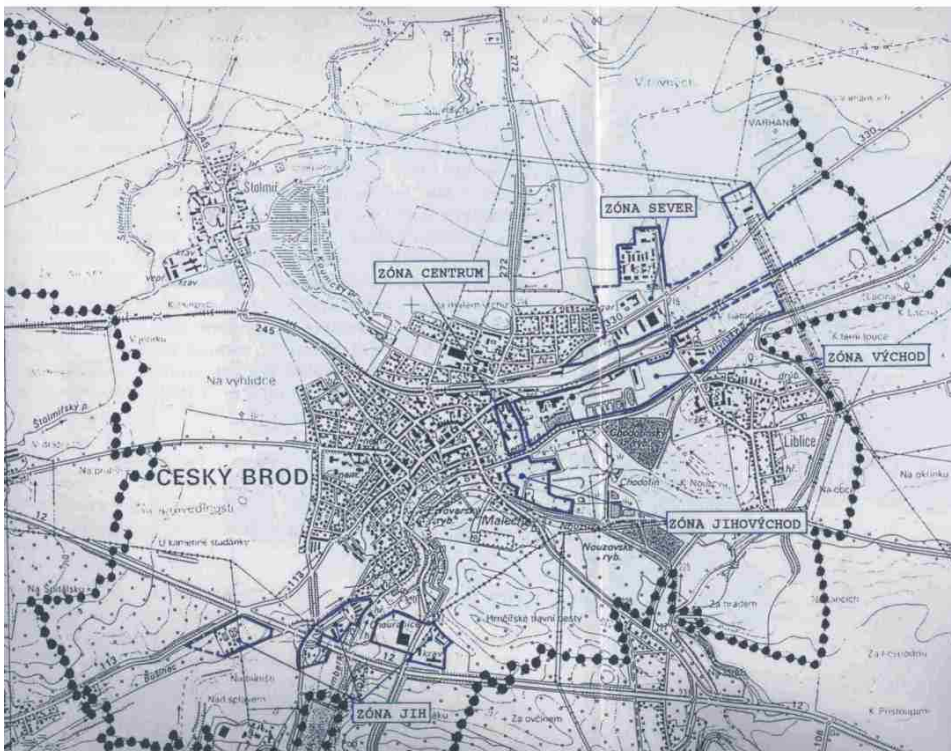
Dle SLDB 2001 bylo v Českém Brodě zaměstnáno 3274 osob, za prací do města dojíždělo 1590 z toho 1421 lidí denně. Za prací z města odjíždělo 1608 z toho denně 1368 lidí. To znamená absolutní saldo -18 a denní 256.

Mezi největší podniky ve městě patří: Karma Český Brod, Stavokonstrukce Český Brod, Amphenol, ANTICO, pekárna MIMO, Interconti – Gruppo Imar Partner, Jatky Český Brod

Průmysl a výroba

Český Brod má dosud relativní dostatek využitelných průmyslových ploch nebo proluk mezi výrobními areály. Především se to týká areálu bývalého cukrovaru, ale i severní nebo jižní výrobní zóny. Tyto plochy jsou vymezeny pro výrobní, technické a skladové účely. Město má pět průmyslových a výrobních ploch, tři výrobní areály, které jsou situovány uvnitř obytných zón města a na jihozápadním okraji katastru Českého Brodu se nachází ložisko cihlářských surovin, které je souvisle těženo. Surovina se zpracovává přímo v lokalitě těžby v provozu Cihelna Klíma. Areály v obytných zónách. Reprografie, Stavokonstrukce a Karmy nemají díky své lokalizaci další možnost územního rozvoje. Zóna centrum jde podél ulice Jana Kouly a je vyhrazena drobným podnikatelům, řemeslníkům a službám. Navazuje na areál pily a využívá převážně plochy bývalého cukrovaru. V této lokalitě se nachází vedle pily, V+T mat, supermarkety LIDL a Plus Discount a

stavební firma Novák. Součástí lokality jsou také parkoviště supermarketů, které slouží i jako záchytná pro městské centrum. Zóna východ sahá jižně od železnice až po areál ČOV a leží v ní mnoho využitelných ploch a zahrnuje zejména tyto podniky: Neli Vyškov (bývalý cukrovar), Feron, bývalý skladový areál Jednoty, stavebniny Pro-Doma a Rigips. Zóna sever zahrnuje pozemky obdobného charakteru jako zóna jih, nachází se v prostoru severního okraje železnice od zahrádkářské kolonie při Klučovské ulici, v okolí veterinární nemocnice a bývalého areálu ČSAD až po rozvodnu elektrické energie a nachází se v ní: Transakta, smluvní lakovna Salum, pekárna MIMO v.o.s., OAD okresní autobusová doprava, zámečnictví NOVER, veterinární nemocnice, sběrna surovin. Zóna jihovýchod - zahrnuje prostory navazující na tzv. Malechovskou spojku včetně areálů Jatek, Kovošrotu a Správy a údržby silnic. Zóna jih - zahrnuje prostory enklávy areálů drobné výroby a skladů při silnici I/12 od Tismické výpadovky přes Chouranice až po Tuchorazskou ulici a obsahuje Timus (autosalon Škoda), Unikom, stavební sdružení Roppek a Sklář a Betonárku.

Obchod, služby a bankovníctví

Český Brod má dostatečné zázemí s nabídkou obchodu, služeb i finančních institucí. Zařízení výrobních služeb a drobných řemeslných provozoven jsou situovány do centra města či v zónách drobné výroby nebo ve smíšených zónách. Obchody jsou situovány hlavně v centru města a na spojnici nádraží – náměstí – sídliště. V Českém Brodě je široký sortiment obchodů jako jsou smíšené zboží, obuv, textil, zelenina, nábytek, elektrické spotřebiče, domácí potřeby, náradím, drogerie, papírnictví, železářství, trafika, pekařství či zverimex. Ve výrobní zóně střed jsou dva nově vybudované supermarkety s dostatečným množstvím parkovacích ploch. Zařízení městské i státní správy jsou také situovány na náměstí, jen finanční úřad sídlí v areálu Stavokonstrukce. Provozovny bankovních i jiných finančních institucí sídlí také v centru sídla v optimální dostupnosti obyvatel města i jeho širšího zázemí. Naproti tomu situování požární zbrojnice do centra města není vhodné kvůli zajištění plynulého bezkolizního výjezdu požární techniky. Nemocnice a rychlá záchranná služba leží na okraji města a lékárny jsou v centru města. Ve městě jsou také pošta, městská knihovna, sportovní hala, atletický, fotbalový stadion, tenisové kurty a sokolovna, která slouží i pro pořádání společenských akcí. Také se zde nachází kino Svět, Podlipanské muzeum nebo divadlo J. K. Tyla. Pohostinství zajišťují tři restaurace (Kup, Staročeská,

U černého koně) a pět hostinců (U Bedrníčků, U Hrabětů, U Kohouta, Sport, Modrá hvězda) a jedna pizzerie (Malechov). Dále může obec nabídnout kadeřnictví, kosmetické salóny a fitness centra. Pod obec také spadají dvě čerpací stanice Papoil a Benzina.

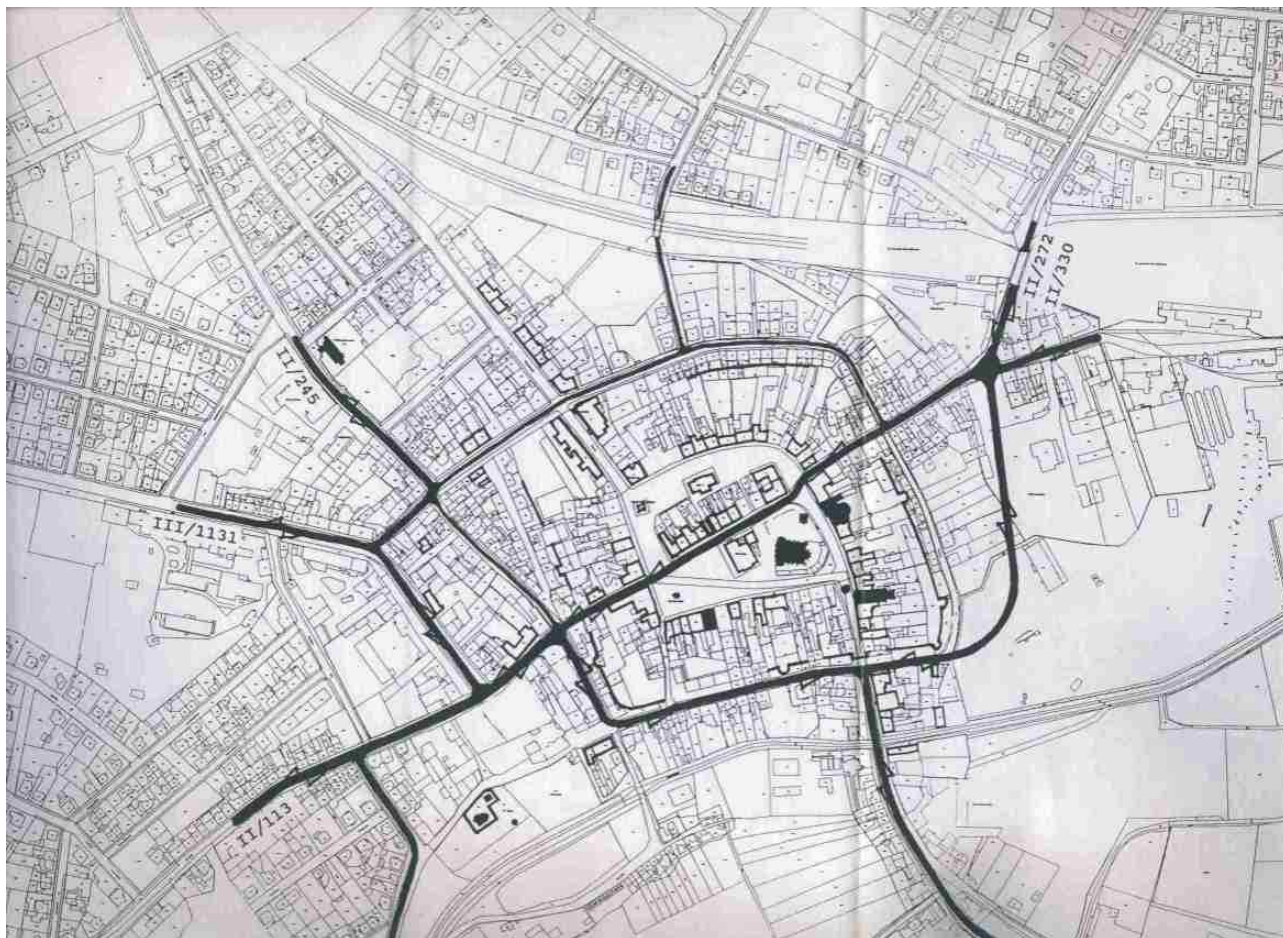
Technická infrastruktura

Český Brod je obec s plnou občanskou vybaveností, základem občanské vybavenosti je kanalizace s napojením na ČOV, veřejný vodovod a plynofikace. Pouze v městských částech Štolmíř a Zahrady není veřejný vodovod, kanalizace a plyn. Rozvody plynu jsou v majetku a distribuci zajišťuje Středočeská plynárenská součást skupiny RWE Group. Vodohospodářský majetek je ve vlastnictví města a provozuje jej společnost 1. SčV (Veolia), kanalizace města Českého Brodu slouží pro obyvatelstvo, občanskou vybavenost a průmyslové podniky ve městě provozované, kanalizace je vybudována jako jednotná. Na síti jsou dešťové oddělovače. Začátky výstavby kanalizace spadají až do předminulého století, asi kolem roku 1880. Většina kanalizace byla vybudována bez projektové dokumentace. V současné době je většina kanalizačních stok zaměřena, některé jsou rekonstruovány a některé jsou nově vystavěny. Technický stav je úměrný stáří jednotlivých kanalizačních stok. Veřejný vodovod města Českého Brodu zásobuje obyvatelstvo, občanskou vybavenost a průmyslové podniky ve městě provozované. Vodovod byl dán do provozu v roce 1952. Pro vodovod se vždy jímala podzemní voda. V současnosti se používají zdroje na prameništích ve Štolmíři, Zahradech a Vrátkově a k akumulaci je užíván zemní vodojem Na vrabčici. Pro část města a to pro sídliště v jihovýchodní části města zajišťuje dálkový přívod tepla společnost Městské tepelné hospodářství Kolín společností koncernu Energie AG. Firma nainstalovala na českobrodském sídlišti Jahodiště kogenerační jednotku s miniaturní spalovací turbínou, což je v Čechách, ale i v celém bývalém východním bloku unikát. Distribuci elektrické energie zajišťuje společnost ČEZ a po celém městě je možné se na síť připojit. Pevná telefonní síť je ve vlastnictví společnost Telefonika O2 Czech Republic, ve městě dobrý přístup i na všechny tři mobilní sítě (O2, T-mobile a Vodafone). V jihovýchodní části města je zajištěn rozvod kabelové sítě společností Comtes a také je možné se připojit na internet pomocí technologie Wi-Fi například společností MS Computers.

Doprava

Vývoj dopravní sítě je ovlivněn sousedstvím s Prahou, kde převládá radiální uspořádání silniční i železniční dopravní sítě. Navazující dopravní infrastruktura je soustavně přetěžována v důsledku neexistence velkého pražského okruhu. Silniční návaznost na Prahu a Kolín je zajištěna silnicí I. třídy č.12. Dalšími důležitými silničními tahy jsou silnice druhé třídy II/113 na Mukařov s připojením na dálnici D1 Praha – Brno, II/245 na Čelákovice, II/272 na Lysou nad Labem s napojením na dálnici D11 Praha – Hradec Králové v obci Bříství a II/330 na Nymburk s napojením na dálnici D11 Praha – Hradec Králové v obci Poříčany. Trasa okruhu centra města je vedena obousměrně ulicemi Komenského, Žižkovou, Suvorovovou, jednosměrně Havlíčkovou do ulice Jungmanovy, obousměrně ulicí Jana Kouly a následně jednosměrným úsekem ulicemi Krále Jiřího a Kollárova. Pro dopracování okruhu bude velmi pravděpodobně nutné s ohledem na rozhledové poměry demolovat objekt č. 150 na nároží ul. Komenského a Žižkovy (Disk) a realizace spojky přes ZZN (propojení ul. Kollárovy a Krále Jiřího) si vyžádá další územní nároky. Pro usměrnění dopravy je plánovaná spojka Malechov, která převede plynule dopravu podél historického jádra ve směru Lysá n.L. – Kolín a výhledově přejezd Malechovského vrchu propojení komunikací 11/272 (Lysá nad Labem) a 111/1132 (Tuchoraz) podél městského hřbitova včetně doplnění Tuchorazského nadjezdu připojovacími větvemi k I/12 (Praha - Kolín). Zpoplatněné plochy pro parkování jsou situovány do centra na náměstí Arnošta z Pardubic a Husova a nezpoplatněné na parkovací plochu v Suvorovově ulici a u supermarketů Plus Discount a Lidl. Pěší zóna ve městě není. Cyklostezky ve městě a okolí vybudované nejsou, jen jsou vyznačené cyklotrasy po stávajících silnicích druhé a třetí třídy. Ve městě je jedna zastávka autobusových dálkových linek Praha – Čáslav a patnáct zastávek městské hromadné dopravy, které zajišťují dopravu z okolních vesnic. Doprava v okolí je organizována jako součást Pražské integrované dopravy se zapojením železnice a autobusové

dopravy, na které se podílí ČSAD Polkost, který má sídlo v Kostelci nad Černými lesy a OAD Kolín s pobočkou v Českém Brodě. Český Brod je významnou železniční stanicí na trase Praha – Pardubice. Kolín je vzdálen 28 km a jízda trvá 24 minut, Praha je vzdálena 34 km a jízda trvá 38 minut.

Životní prostředí

V minulosti se na katastrech Českého Brodu Liblic a Štolmíře vyskytovaly dubohabrové háje, které v nivě Šembery přecházely v luhy a olšiny. Vegetační stupeň je buko-dubový, který zaujímá zonálně výlučně Termofytikum, ale na slunných expozicích stoupají postupně ochuzovaná společenstva buko-dubového stupně až do vrchovin v nadmořské výšce 400 m. Délka vegetačního období je 165 dní, průměrná roční teplota 8,5 °C, srážky okolo 600 mm. Biota tohoto vegetačního stupně odpovídá zóně středoevropského listnatého lesa. V přírodních lesích převládá dub zimní a habr, buk tvořil ojedinělou příměs. V podrostu převládají teplomilné druhy bylin a trav, začínají se vyskytovat typické lesní druhy, nesnášející silné vysýchání půdního profilu (sasanka hajní, violka lesní, pstroček dvoulistý, konvalinka vonná, plicník lékařský aj.). Obdobně se začínají vyskytovat i lesní druhy živočichů (např. krajník pižmový, střevlík hajní aj.). V současnosti převažuje orná půda. Lesnatost v rovinatém terénu je malá.

Bioregion je tvořen plošinami na starších sedimentech s pokryvy sraší a vegetací hájů s malými ostrovy acidofilních doubrav. Převažuje slabě teplomilná biota 2. buko-dubového vegetačního stupně, která v jihovýchodní části přechází v biotu 3. dubo-bukového vegetačního stupně. Biodiverzita je podprůměrná. Bioregion je dnes z naprosté většiny intenzivně zemědělsky využíván. Přesto se zde ale zachovaly unikátní komplexy přirozených částečně podmáčených dubových lesů (Vidrholec) i teplomilná travinobylinná lada a křoviny v zaříznutých údolích. Bioregion patří k velmi starým sídelním oblastem, trvale byl osídlen již od neolitu. Většina lesů byla v minulosti smýcena. Dnes lesy kryjí zlomek plochy bioregionu, zbývající část nemá vždy porostní skladbu, hojně jsou lignikultury smrku, akátu a borovice. Na odlesněných místech převažují agrikultury, travinobylinné porosty jsou zachovány zejména na ostrůvkovitě se vyskytujících prudších svazích,

vyjímečně i na vlhkých loukách, dnes převážně zmeliorovaných. Rybníky jsou vzácné. V bioregionu nejsou evidovány žádné charakteristické ekotypy a ekodémy lesních dřevin, ani genové základny. Z hlediska ochrany přírody se v území nachází významný krajinný prvek niva Šembery. Říčka Šembera se svou nivou je regionálním biokoridorem o šířce 50 m, na tomto biokoridoru jsou dvě lokální biocentra U Chodotínského rybníka a K farní louce. Regionální biocentrum rybník Podviňák je těsně za hranicí území. Z Šembery u Liblic vychází lokální biokoridor Jalový potok s jedním lokálním biocentrem Za hradem. V západní části území z Šembery vychází po vodním toku lokální biokoridor Bušinec, s odbočkou na Novou ves. V severní části území je síť lokálních biokoridorů na Štolmířském potoce, Kounickém potoce a vlhkých enklávách U železnice. Tato síť biokoridorů je svedena do biokoridoru, který po polní cestě směřuje k obci Klučov. Na výše zmíněných biokoridorech je pět biocenter. Zeleň v sídle je tvořena vedle soukromých zahrad, které mají co do plochy největší zastoupení, zelení veřejnou, což jsou převážně městské parky. Městské parky jsou v centru města, na náměstí a u kostela a pak zejména u Šembery. Veřejnou zelení v obci je i zeleň sídlištní. Podle průzkumu Českého hydrometeorologického ústavu bylo zjištěno, že obec nepřekročila emisní limit. Dále bylo zjištěno, že v Českém Brodě je dobrý stav ozonu v ovzduší a naměřeno, že okres Kolín patří mezi oblasti, ve kterých se nachází vysoká míra SO₂. Spádové území obce je územím s největší mírou zemědělských půd, ty zaujímají více jak 4/5 území. Největší znečišťovatelé ovzduší v Českém Brodě jsou: Stavokonstrukce, Rigips a Press agency.

Tab. 12 - poměrné zastoupení jednotlivých kultur v %

	orná	louky, pastviny	lesní	vodní	zastavěná plocha	ovocné sady
Český Brod	55,94	32,58	0,4	0,75	17,96	0,5677
Štolmíř	87,05	3,93	0,87	0,88	0,64	0,0591
Liblice	66,97	8,2	2,07	1,4	4,14	0,174
celkem	61,74	15,7	1,04	0,38	1,68	0,238

Z přehledu je patrné, že řešené území se nachází v oblasti intenzivně zemědělsky využívané, s výraznou převahou ekologicky labilních ploch nad plochami ekologicky stabilními.

Odpady

V současné době zajišťují komplexní sužby v odpadovém hospodářství pro město Český Brod Technické služby Český Brod. Město má uzavřenou smlouvu o zajištění využití odpadů z obalů se společností EKO-KOM. Technické služby provozují sběrný dvůr sloužící ke sběru vytríděných složek komunálního odpadu, dále jsou ve městě dvě sběrné surovin ostatního odpadu a prodejci zajišťují v souladu s platnou legislativou zpětný odběr elektrozařízení, pneumatik, olejů, akumulátorů, zářivek a léků. 1. SčV zajišťuje v Českém Brodě provoz ČOV, shromažďování kalů ze septiků a žump a shromažďování kalů z ČOV a odpady předává k dalšímu využití kompostováním. Pro objemný odpad a biodpady je také využíván sběrný dvůr provozovaný Technickými službami, kde jsou umístěny velkoobjemové kontejnery. Pro biologický odpad, který je možné zpracovat štěpkováním je využíváno depo TS v lokalitě „U Jatek“. Nebezpečné odpady jsou shromažďovány na sběrném dvoře TS (zejména ledničky, televizory, monitory; znečištěné obaly; barvy lepidla a pryskyřice; baterie a akumulátory). Oddělený sběr je prováděn ve 44 vybavených sběrných hnízdech (papír 22 ks, sklo 34 ks, plasty 52 ks). Svozová oblast města Český Brod představuje produkci odpadů od téměř 7 tisíc obyvatel v sídlištní a městské a venkovské zástavbě. Na celém území města je zabezpečen sběr a svoz komunálního odpadu, tudíž jsou vytvořeny dobré předpoklady předcházení vzniku nepovolených skládek v blízkosti obytné zástavby. Jako problematická oblast pro tvorbu nepovolených skládek se jeví část Štolmíř, kde žije ve dvou lokalitách početná komunita méně přizpůsobivých, sociálně slabých občanů, kteří odpady ukládají na pozemky ve vlastnictví města. Nepovolené skládky jsou následně nemalými finančními prostředky odstraňovány. Skládky komunálních odpadů „U Jatek“ byla využívána k ukládání

komunálních odpadů produkovaných městem Český Brod, ale rovněž firmami podnikajícími ve městě. Skládkování bylo zahájeno v roce 1965. Do poloviny devadesátých let bylo možné ukládat komunální odpady a po dokončení terénních úprav ukládat pouze odpady inertní a zeminu. Skládky je na pozemcích ve vlastnictví města. V současné době je skládka stabilizovaná. Další skládkou, která byla provozována na území města je „Skládka tekutých odpadů“ v k.ú. Liblice. Byla využívána k ukládání odpadů ze septiků a žump od sedmdesátých let do doby realizace čistírny odpadních vod města Český Brod. Skládka se nachází na pozemcích soukromých vlastníků a je rekultivovaná.

Tabulka č. 13 - celková produkce komunálních a dalších odpadů města Český Brod

Odpad	Celková produkce odpadů	
	2003	
	[t/rok]	[%]
Komunální odpady	2055,5340	100
Z komunálního odpadu:	-	-
a) vybrané složky odděleného sběru:		0
- Papír	1,1000	0
- plasty směsné	66,1000	3
- PET (pokud se sbírá odděleně)	0,0000	0
- Sklo	63,7000	3
- Kovy	96,8540	5
b) nebezpečné složky	13,6800	1
c) objemný odpad	70,5800	3
- z toho elektrická s elektronická zařízení	0,0000	0
d) biologicky rozložitelný odpad	46,4600	2
e) zbytkový směsný odpad	1637,7900	80
Stavební odpady	0,0000	0
Odpad z tržišť	55,5200	3

Bezpečnost

Město Český Brod je jako přípražský region napadeno ve zvýšené míře majetkovou trestnou činností a činností spojenou s nedovolenou výrobou a držením omamných látek. Dost často jdou tyto činnosti ruku v ruce a při dopadení pachatele je zjištěno, že má zkušenosti s tou i tou problematikou. Tato činnost působí negativně nejen na občany města Český Brod, ale také na návštěvníky našeho města. Ve městě také dochází ve zvýšené míře k poškozování veřejného majetku města. Nejvíce frekventovanými místy jsou centrum města. Kvůli koncentraci škol, veřejných institucí i soukromých obchodů je tato lokalita nejfrekventovanějším místem ve městě a tudíž natahuje různá individua, která se zabývají nekalou činností. V tomto prostranství dochází ve zvýšené míře ke krádežím a loupežím, ale také ke krádežím motorových vozidel a distribuci omamných látek. Kvůli existenci několika barů a restaurací v centru města také dochází často k ničení veřejného majetku a to převážně majetku ve vlastnictví města. Další lokalitou je sídliště, kde již z názvu je patrné, že se jedná o plochu s největší koncentrací lidí a také domácností se vším vybavením včetně motorových vozidel. Tato lokalita láká hlavně pachatele majetkové trestné činnosti a dochází zde často k vloupáním do bytů, krádežím motorových vozidel a vloupáním do motorových vozidel. Velmi napadenou je i lokalita nádraží, neboť kombinované nádraží pro železniční i osobní automobilovou dopravu je dle průzkumu organizace Ropid (regionální organizátor pražské integrované dopravy) nejfrekventovanější stanicí příměstské dopravy v rámci pražského integrovaného systému a jelikož českobrodský region má spádovost cca 25 tisíc lidí, dochází v tomto prostranství nejen k velkému pohybu lidí, ale také k opuštění osobních automobilů

během dojíždky do Prahy a zeměstnání tamtéž. To se stává opět velkým lákadlem pro pachatele majetkové trestné činnosti. Další inkriminované místo města je ulice Žitomířská s velkou koncentrací škol, ta láká pachatele převážně však mladistvé frekventanty jedné základní školy k okrádání školní mládeže. V ulici Jana Kouly díky přítomnosti diskontních prodejen se koncentruje větší množství lidí a dochází zde k majetkové trestné činnosti hlavně pak k vloupání do motorových vozidel. V lokalitě u hřbitova dochází k vloupání do motorových vozidel a k distribuci omamných látek a v lokalitě městské části Štolmíř žijí nepřizpůsobiví lidé, kteří neustále atakují veřejný i soukromý majetek. Městské parky jsou pak hlavně terčem vandalů .

Tab. 14 - index kriminality (počet trestných činů a přestupků na 10 000 obyvatel)

	2003	2004	2005
Nápad trestné činnosti - okres Kolín	322	313	518
Nápad trestné činnosti - město Český Brod	837	786	312
Přestupky celkem evidované Policíí ČR	197	316	348
Přestupky celkem evidované městem	188	338	359
Přestupky v dopravě	3 104	2 951	2 420

Nejčastějšími trestnými činy páchanými na území města jsou loupež, krádež prostá, vloupání, vloupání do motorových vozidel, podvod, nedovolená výroba a držení omamných látek.

Vnější vztahy města

Obec je členem **Regionu Pošembeří** o.p.s., sdružení obcí okresu Kolín, Nymburk a Praha - východ, podnikatelů a neziskových subjektů v obcích: Břežany II, Bříství, Černíky, Český Brod, Doubravčice, Hradešín, Chrást, Klučov, Kounice, Kšely, Masojedy, Mrzky, Poříčany, Přehovzdí, Přistoupim, Přišimasy, Rostoklaty, Tismice, Tuchoraz, Tuklaty, Vrátkov, Vykaň, Dobročovice, Horoušany, Jirny, Květnice, Mochov, Nehvizdy, Sibřina, Sluštice, Šestajovice, Škvorec, Štíhllice, Úvaly, Vysehořovice, Zlatá a nymburský Chrát. Cílem sdružení je koordinace rozvoje a propagace regionu Pošembeří, probouzení a prohlubování patriotického vztahu občanů k regionu, zachování venkovského rázu krajiny, sídel a jejich hodnot, ochrana životního prostředí a podpora multifunkčního zemědělství ve všech jeho formách včetně obnovitelných zdrojů energie, podpora malého a středního podnikání regionu s cílem vytváření nových pracovních příležitostí, příprava informačních, metodických a vzdělávacích materiálů včetně školních pomůcek s důrazem na volnočasové aktivity a celoživotní vzdělávání, participace na rozvoji lidských zdrojů včetně zajišťování osvěty a vzdělanosti lidského potenciálu regionu, komunikace s orgány státní správy a samosprávy včetně struktur EU.

Český Brod je také součástí **Společství měst s husickou minulostí a tradicí** společně s městy: Tábor, Sezimovo Ústí, Tachov, Bernau u Berlína, Furth im Wald, Hof, Konstanz, Naumburg, Neunburg vorm Wald, Sedlčany, Slaný, Písek, Bärnau. Cílemi společenství je širší prezentace na veřejnosti a na bázi společné historie a tradice, mezinárodně spolupracovat, udržovat dobré sousedské vztahy, zapojení občanů města do obnovení historických tradic a provádění osvěty Český Brod má dvě družební města německý **Köngen** a **Southwell** z Velké Británie.

Koncepční materiály

Na úrovni Středočeského kraje jsou zpracovány následující koncepční dokumenty a studie:

- Územní plán VÚC Pražského regionu (2006)
- Regionální operační plán pro NUTS II Střední Čechy (2007)
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji (2006)
- Koncepce podpory knihoven z rozpočtu Středočeského kraje (2005)
- Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (2005)
- Koncepce zdravotnictví ve Středočeském kraji (2004)
- Koncepce EVVO Středočeského kraje (2004)
- Územně energetická koncepce Středočeského kraje

- Generel cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje
- Program rozvoje kraje (2002)
- Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje
- Suburbanizace pražského okolí: dopady na sociální prostředí a krajinu (2006)
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje (2006)
- Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje

Na úrovni města jsou zpracovány následující koncepční dokumenty a studie:

- Územní plán (1997)
- Regulační plán městské památkové zóny (projednán, ale zatím neschválen)
- Plán odpadového hospodářství města Český Brod (2006)

Důležité informační zdroje o městě

Informačními zdroji jsou hlavně Českobrodský zpravodaj měsíčník věnovaný zájmům Českobrodka, Městské kulturní a informační centrum, regionální deníky (Kolínský deník a regionální mutace MfD), regionální televize Port, úřední deska a plakátovací plochy společnosti Rengl, oficiální webové stránky města www.cesbrod.cz a další.